

**BOODSCHAP VAN DE HEILIGE VADER FRANCISCUS
VOOR WERELDZIEKENDAG 2016
(11 februari 2016)**

Zich zoals Maria toevertrouwen aan de barmhartige Jezus:

“Doet maar wat Hij u zeggen zal” (Joh. 2, 5)

Geliefde broeders en zusters,

De 24ste Wereldziekendag biedt mij de gelegenheid u, geliefde zieken, en hen die voor u zorgen, in het bijzonder nabij te zijn.

Daar deze dag op plechtige wijze in het Heilige Land zal worden gevierd, stel ik dit jaar voor het verhaal uit het evangelie van de bruiloft van Kana (Joh. 2, 1-11) te overwegen, waar Jezus zijn eerste wonder deed door de tussenkomst van zijn Moeder. Het gekozen thema – *Zich toevertrouwen als Maria aan de barmhartige Jezus: “Doet maar wat Hij u zeggen zal”* (Joh. 2, 5), past heel goed binnen het bijzonder Jubeljaar van de Barmhartigheid. De centrale eucharistieviering van de dag zal op 11 februari 2016, de liturgische gedachtenis van de Heilige Maagd Maria van Lourdes, juist in Nazareth plaatsvinden, waar “het Woord is vlees geworden en onder ons heeft gewoond” (Joh. 1, 14). In Nazareth is Jezus zijn heilzending begonnen door de woorden van de profeet Jesaja op zich te betrekken, zoals de evangelist Lucas ons vermeldt: “De Geest des Heren is over mij gekomen, omdat Hij mij gezalfd heeft. Hij heeft mij gezonden om aan armen de Blijde Boodschap te brengen, aan gevangenen hun vrijlating bekend te maken, en aan blinden, dat zij zullen zien; om verdrukten te laten gaan in vrijheid, om een genadejaar af te kondigen van de Heer” (4, 18-19).

Ziekte, vooral een ernstige ziekte, brengt het menselijk bestaan altijd in een crisis en brengt vragen met zich mee op een dieper niveau. Het eerste ogenblik kan er soms een van opstandigheid zijn: waarom overkomt mij dit juist? Men zou zich wanhopig kunnen voelen, denken dat alles verloren is, dat nu niets nog zin heeft.

In deze situaties wordt enerzijds het geloof in God op de proef gesteld, maar tegelijkertijd wordt heel de positieve kracht van het geloof zichtbaar. Niet omdat het geloof ziekte, pijn of de vragen die daaruit voortkomen, doet verdwijnen, maar omdat het een sleutel biedt waarmee wij de diepste zin van wat wij meemaken, kunnen ontdekken; een sleutel die ons helpt te zien hoe ziekte de weg kan zijn om dichterbij Jezus te komen, die naast ons loopt, belast met het kruis. En deze sleutel geeft ons de Moeder, Maria, die deze weg zelf heeft ervaren.

Op de bruiloft van Kana is Maria de bezorgde vrouw die een zeer belangrijk probleem voor de echtgenoten opmerkt: de wijn, symbool van de feestvreugde, is op. Maria ontdekt de

moeilijkheid, zij maakt deze in zekere zin tot de hare en discreet handelt zij snel. Zij blijft niet staan kijken en houdt zich nog minder op met er een oordeel over uit te spreken, maar zij richt zich tot Jezus en legt Hem het probleem voor zoals het is: “Zij hebben geen wijn meer” (Joh. 2, 3). En wanneer Jezus haar voor ogen houdt dat het nog niet het ogenblik is om zich te openbaren (vgl. v. 4), zegt zij tot de dienaren: “Doet maar wat Hij u zeggen zal” (v. 5). Dan verricht Jezus een wonder door een grote hoeveelheid water in wijn te veranderen, een wijn die onmiddellijk de beste van het feest blijkt te zijn. Wat voor lering kunnen wij trekken uit het mysterie van de bruiloft van Kana voor Wereldziekendag?

Het bruiloftsmaal van Kana is een beeld van de Kerk: in het middelpunt staat de barmhartige Jezus, die een teken stelt; rondom Hem zijn er de leerlingen, de eerstelingen van de nieuwe gemeenschap; en dicht bij Jezus en zijn leerlingen is er Maria. Een zorgzame en biddende Moeder. Maria neemt deel aan de vreugde van de gewone mensen en draagt eraan bij deze te doen toenemen: zij spreekt ten beste bij haar Zoon voor het welzijn van de echtgenoten en alle genodigden. En Jezus heeft het verzoek van zijn Moeder niet afgewezen. Hoeveel hoop is er voor ons allen in deze gebeurtenis! Wij hebben een Moeder die evenals haar Zoon waakzame en liefdevolle ogen heeft; een moederlijk hart, vol barmhartigheid, evenals Hij; handen die willen helpen, zoals de handen van Jezus die het brood braken voor wie honger had, die zieken aanraakten en hen genazen. Dit vervult ons van vertrouwen en stelt ons open voor de genade en de barmhartigheid van Jezus. De voorspraak van Maria laat ons de vertroosting ervaren waarvoor de apostel Paulus God prijst: “Gezegend is God, de Vader van onze Heer Jezus Christus, de Vader vol ontferming en de God van alle vertroosting. Hij troost ons in al onze tegenspoed, zodat wij in staat zijn anderen te troosten in al hun noden, dank zij de troost die wij van God ontvangen. Want wij delen volop in het lijden van Christus; maar door Christus wordt ons ook overvloedige vertroosting” (2 Kor. 1, 3-5). Maria is de “getrooste” Moeder die haar kinderen troost.

In Kana tekenen zich twee kenmerken van Jezus en zijn zending af: Hij is degene die hen die in moeilijkheden en in nood verkeren, te hulp komt. En inderdaad, Hij zal in zijn Messiaans dienstwerk velen van ziekten, handicaps en boze geesten genezen, Hij zal blinden het zicht geven, lammen doen lopen, gezondheid en waardigheid teruggeven aan melaatsen, doden opwekken, aan de armen de Blijde Boodschap verkondigen (vgl. Luc. 7, 21-22). En het verzoek van Maria tijdens het bruiloftsmaal, door de Heilige Geest aan haar moederhart ingegeven, liet niet alleen de Messiaanse macht van Jezus, maar ook zijn barmhartigheid naar voren komen.

In de bezorgdheid van Maria weerspiegelt zich de tederheid van God. En diezelfde tederheid komt naar voren in het leven van zeer veel mensen die naast de zieken staan en hun noden, ook de meest onwaarneembare, weten op te merken, omdat zij met liefdevolle ogen kijken. Hoe vaak legt een moeder aan het bed van haar zieke kind, of een kind dat zorgt voor een bejaarde ouder, of een kleinkind dat een opa of oma nabij is, zijn of haar smeekbede in de handen van de Heilige Maagd! Voor onze dierbaren die door ziekte lijden, vragen wij op de eerste plaats gezondheid; Jezus zelf heeft de aanwezigheid van het Rijk van God juist getoond door middel van genezingen: “Gaat aan Johannes zeggen wat gij hoort en ziet: blinden zien en lammen lopen, melaatsen genezen en doven horen, doden staan op” (Mat. 11, 4-5). Een door het geloof bezielde liefde doet ons echter voor hen om iets groters dan lichamelijke gezondheid vragen: wij vragen om een vrede, een sereniteit van leven die uitgaat van het hart en die een gave van God is, een vrucht van de Heilige Geest, die de Vader hun die met vertrouwen erom vragen, nooit weigert.

In de scène van Kana zijn er behalve Jezus en zijn Moeder, zij die “dienaren” worden genoemd, die van haar deze aanwijzing krijgen: “Doet maar wat Hij u zeggen zal” (Joh. 2, 5). Het wonder geschiedt natuurlijk door toedoen van Christus; maar Hij wil zich bedienen van menselijke hulp om het wonder te verrichten. Hij had de wijn direct in de kruiken kunnen laten verschijnen. Hij wil echter rekenen op de menselijke medewerking en vraagt de dienaren ze met water te vullen. Hoe kostbaar en aan God welgevallig is het dienaar van de ander te zijn! Dit maakt ons meer dan al het andere gelijk aan Jezus, die “niet is gekomen om gediend te worden, maar om te dienen” (Mc. 10, 45). Deze anonieme personen van het evangelie leren ons heel veel. Zij gehoorzamen niet alleen, maar zij gehoorzamen edelmoedig: zij vullen de kruiken tot bovenaan toe (vgl. Joh. 2, 7). Zij vertrouwen de Moeder en doen onmiddellijk en goed wat hun wordt gevraagd, zonder klagen, zonder berekening.

Op deze Wereldziekendag mogen wij op voorspraak van Maria, zijn en onze Moeder, aan de barmhartige Jezus vragen dat Hij ons allen deze bereidheid tot dienst aan de behoeftigen en concreet aan onze zieke broeders en zusters schenkt. Soms kan deze dienst vermoeiend, zwaar blijken, maar wij zijn er zeker van dat de Heer niet zal nalaten onze menselijke inspanning te veranderen in iets goddelijks. Ook wij kunnen handen, armen, harten zijn die God helpen zijn, dikwijls verborgen, wonderen te verrichten. Ook wij kunnen, gezond of ziek, onze inspanningen en ons lijden aanbieden als het water dat de kruiken op de bruiloft van Kana vulde en dat werd veranderd in de beste wijn. Met de bescheiden hulp aan wie zoals bij ziekte lijdt, neemt men het kruis van iedere dag op zijn eigen schouders en volgt men de Meester (vgl. Luc. 9, 23); en ook al zal de ontmoeting met het lijden altijd een mysterie zijn, Jezus helpt ons de zin ervan te onthullen.

Als wij de stem zullen weten te volgen van haar die ook tegen ons zegt: “Doet maar wat Hij u zeggen zal”, zal Jezus het water van ons leven altijd veranderen in kostbare wijn. Zo zal deze Wereldziekendag, die plechtig in het Heilig Land wordt gevierd, helpen de wens te verwezenlijken die ik in de bul met de afkondiging van het Bijzondere jubeljaar van de Barmhartigheid tot uitdrukking heb gebracht: “Moge dit Jubeljaar, beleefd in barmhartigheid, de ontmoeting begunstigen [met het jodendom en de islam] en de andere edele religieuze tradities; moge het ons meer openstellen voor de dialoog om elkaar beter te leren kennen en te begrijpen; moge het iedere vorm van bekrompenheid en verachting elimineren en iedere vorm van geweld en discriminatie verdrijven” (*Misericordiae Vultus*, 23). Ieder ziekenhuis of verzorgingshuis kan een zichtbaar teken en een plaats zijn om de cultuur van ontmoeting en vrede te bevorderen, waar de ervaring met ziekte en lijden, evenals professionele en broederlijke hulp, ertoe bijdragen iedere grens en verdeeldheid te overwinnen.

Een voorbeeld in dezen zijn de twee zusters die in de afgelopen maand mei zalig zijn verklaard: de zalige Marie Alphonsine Danil Ghattas en de zalige Maria van de Gekruisigde Christus Baouardy, beiden dochters van het Heilige Land. De eerste was een getuige van zachtaardigheid en eenheid, waarbij zij een duidelijk getuigenis aflegde van hoe belangrijk het is dat wij ons voor elkaar verantwoordelijk stellen, dat de een ten dienste van de ander leeft. De tweede, een nederige en ongeletterde vrouw, volgde de Heilige Geest en werd een instrument van ontmoeting met de islamitische wereld.

Ik wens allen die ten dienste staan van zieken en mensen die lijden, dat zij worden bezielde door de geest van Maria, Moeder van barmhartigheid. “Moge de lieflijkheid van haar gelaat ons geleiden in dit Heilig Jaar, opdat wij allen de vreugde van de tederheid van God opnieuw kunnen ontdekken” (*ibid.*, 24) en deze, in onze harten en daden geprent, met ons meedragen.

Laten wij aan de voorspraak van de Maagd samen met vreugde en vertroosting onze angsten en ons lijden toevertrouwen en tot haar ons gebed richten, dat zij op ons haar barmhartige ogen slaat, vooral in de ogenblikken van smart, en ons waardig maakt nu en voor altijd het Gelaat van de Barmhartigheid, haar Zoon Jezus, te aanschouwen.

Ik laat deze smeekbede voor u allen gepaard gaan met mijn apostolische zegen,

Uit het Vaticaan, 15 september 2015

Gedachtenis van de Heilige Maagd Maria, Moeder van Smarten

Franciscus

Copyright: Liberia Editrice Vaticana/SRKK

Vertaling: drs. H.M.G. Kretzers

Onder redactie van dr. L.J.M. Hendriks

Eindredactie: pers en communicatie SRKK, Utrecht.